

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžk/12/2018
Identifikačné číslo spisu: 1015201689
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201689.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (sudca spravodajca) a zo sudcov JUDr. Sone Langovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Krajská prokuratúra Bratislava, Vajnorská 47, Bratislava, proti žalovanému: Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, Ružinovská 8, Bratislava, za účasti: 1/ Bistro Soho, s.r.o., IČO: 35 722 797, Námestie Hraničiarov 35, Bratislava, zastúpený: JUDr. Andrej Gara, advokát, Štefánikova 14, Bratislava, 2/ T. T. (sťažovateľ), K., 3/ S. T. (sťažovateľ), K., obaja zastúpení: JUDr. Matej Marhavý, advokát, Šafárikovo nám. 4, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. HV/5815/2015 zo dňa 14. apríla 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/237/2015-159 zo dňa 7. júna 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľov (pôvodne osoby zúčastnené na konaní) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/237/2015-159 zo dňa 7. júna 2018 z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 99 písm. a/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S/237/2015 z dôvodu, že žalobca vzal žalobu späť pred rozhodnutím vo veci.

II.

2. Proti uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhli, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodoch namietali, že krajský súd porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil

účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázali na ustanovenia § 125, § 31 ods. 4 a § 62 ods. 2, § 63, § 64 ods. 1, 2, § 5 ods. 1 SSP a čl. 9 a čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Uvedli, že z platnej právnej úpravy podľa ich názoru vyplýva, že osobe zúčastnenej na konaní sa v rámci konania musí doručovať žaloba aj každá jej zmena pred vydaním rozhodnutia o takejto zmene. Pokiaľ by sa žaloba a jej prípadná zmena doručovala zúčastnenej osobe po rozhodovaní o navrhovanej zmene, odoprela by sa jej možnosť brániť sa voči procesným návrhom, ktorým by mohli byť ohrozené alebo porušené jej procesné práva. Úplné späťvzatie žaloby, rovnako ako jej zmena predstavuje dispozitívny procesný úkon s konaním, no na rozdiel od zmeny žaloby má omnoho zásadnejší vplyv na samotné konanie. Výsledkom úplného späťvzatia žaloby je zastavenie konania, čo vzhľadom na plynutie pomerne krátkych prekluzívnych lehôt na podanie žaloby v rámci správneho súdnictva vo väčšine prípadov (vrátane prejednávaneho) znamená nemožnosť jeho opätovného zahájenia. Úplné späťvzatie žaloby má teda omnoho radikálnejšie následky na správne súdne konanie ako jej prípadná zmena, a teda v prípade jeho podania je rovnako ako pri zmene žaloby potrebné aplikovať § 62 ods. 2 a § 64 ods. 1 SSP.

3. Osoba zúčastnená na konaní síce v zmysle § 64 ods. 2 SSP nemá právo disponovať žalobou, no jednoznačne má právo vyjadriť sa k jej akejkoľvek zmene vrátane späťvzatia žaloby. Správny súd je teda povinný doručiť osobe zúčastnenej na konaní prípadné späťvzatie žaloby pred vydaním rozhodnutia o zastavení konania. V opačnom prípade by právo zúčastnenej osoby byť informovaný o späťvzatí žaloby nemalo žiadny význam.

4. Ďalej uviedli, že v správnom súdnictve má osoba zúčastnená na konaní spravidla omnoho väčší právny záujem na výsledku sporu ako samotný žalobca (v danom prípade prokurátor). Je preto nevyhnutné doručiť späťvzatie žaloby osobe zúčastnenej na konaní pred rozhodnutím o zastavení konania a až keď sa žalobca dozvie o stanovisku zúčastnenej osoby a na späťvzatí žaloby trvá - môže byť vydané rozhodnutie o zastavení konania. Uvedené podľa sťažovateľov vyplýva zo subsidiárnej pôsobnosti čl. 9 Civilného sporového poriadku.

5. Podaním doručeným správne súdu dňa 27.04.2018 (deň po doručení späťvzatia žaloby) sťažovatelia zaslali správne súdu vyjadrenie k žalobe. V uvedenom prípade boli obsiahnuté argumenty, v zmysle ktorých v danom prípade nebol vôbec dôvod na zastavenie konania, a teda na podanie späťvzatia žaloby. Žalobca v tomto konaní nemal možnosť oboznámiť sa s predmetným vyjadrením a skutočnosťami v ňom obsiahnutými. Napriek tomu vydal správny súd dňa 07.06.2018 napadnuté uznesenie o zastavení konania bez toho, aby sťažovateľov o späťvzatí žaloby informoval. Sťažovatelia sú presvedčení, že žalobca by nebol zobral svoju žalobu späť, pokiaľ by mu bolo umožnené oboznámiť sa s ich vyjadrením pred podaním späťvzatia žaloby.

6. Na záver uviedli, že späťvzatie žaloby záviselo od nových skutkových okolností, ktoré v konaní vyšli najavo krátko pred jeho podaním. Vyhodnotenie týchto nových skutkových okolností záviselo od viacerých otázok a ich hmotnoprávneho posúdenia, ktoré sťažovatelia rozoberali vo svojom podaní zo dňa 27.04.2018. Prokurátor nemal možnosť tieto hmotnoprávne otázky vyhodnotiť inak, ako v súčinnosti so sťažovateľmi. Prokurátorovi ako osobe kompetentnej na podanie správnej žaloby neprináleží obstarávať listinné dôkazy a vyhľadávať ich v archívoch správnych orgánov. Takúto činnosť nie je prokurátor povinný vykonávať v zmysle právnych predpisov a ani na to nemôže mať kapacitu. Zmyslom inštitútu osoby zúčastnenej na konaní je práve pomáhať žalobcovi pri získavaní dôkazov a argumentácie v prospech žaloby, na ktorej výsledku má osvedčený právny záujem. Sťažovatelia v zmysle uvedeného postupovali, no žalobcovi nebolo umožnené vyhodnotiť relevantnosť procesného útoku uplatneného v konaní zo strany sťažovateľov ako osôb zúčastnených na konaní.

III.

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že žalobca môže do vydania rozhodnutia správneho súdu vziať žalobu späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je žaloba vzatá späť celkom, správny súd konanie podľa § 63 SSP zastaví. Na doplnenie uviedli, že sťažovatelia boli dotknutými účastníkmi

konania o uvedenie priestorov zariadenia „Bistro SOHO“ na Dunajskej 20 v Bratislave do skúšobnej prevádzky, ako aj do trvalej prevádzky, mohli v správnom konaní uplatňovať svoje práva, pričom sa mohli vyjadriť ku všetkým skutočnostiam uvádzaným v konaní, navrhovať dôkazy, ako aj podávať opravné prostriedky. Z toho dôvodu má žalovaný za to, že sťažovatelia neboli dotknutí na svojich právach. Keďže boli účastníkmi administratívneho konania vedeného príslušným správnym orgánom, nespĺňajú podľa názoru žalovaného pojmové znaky zúčastnených osôb podľa § 41 ods. 2 písm. a/ SSP.

IV.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti (§ 440 ods. 1, 2 SSP) a dospel k záveru, že podaná kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

9. Najvyšší súd SR mal z obsahu spisu krajského súdu jednoznačne preukázané, že k späťvzatiu žaloby došlo na základe podania žalobcu zo dňa 25.04.2018. Uvedené podanie odôvodnil tým, že v konaní bolo preukázané, že nebytový priestor v objekte na Dunajskej 20 v Bratislave bol rozhodnutím stavebného úradu povolený na užívanie ako reštauračné zariadenie. Pre vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia tak boli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky a zotrvávanie na žalobe stratilo svoje opodstatnenie.

10. Podľa § 63 SSP (späťvzatie žaloby) žalobca môže do vydania rozhodnutia správneho súdu vziať žalobu späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je žaloba vzatá späť celkom, správny súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, správny súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne správny súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 62 ods. 1 SSP (zmena žaloby) žalobca môže meniť rozsah a dôvody žaloby len do uplynutia lehoty určenej zákonom na podanie žaloby na správny súd.

12. Podľa § 62 ods. 2 SSP (zmena žaloby) zmenenú žalobu správny súd doručí ostatným účastníkom konania a osobám zúčastneným na konaní do vlastných rúk.

13. Podľa § 64 ods. 1 SSP osoba zúčastnená na konaní má právo predkladať písomné vyjadrenia, nahliadať do súdneho spisu, byť upovedomená o nariadenom pojednávaní a žiadať, aby jej bolo na pojednávaní udelené slovo. Doručuje sa jej žaloba, zmena žaloby, uznesenie o priznaní odkladného účinku a rozhodnutie, ktorým sa konanie na správnom súde končí.

14. Podľa § 64 ods. 2 SSP osoba zúčastnená na konaní nemôže disponovať žalobou. Právo podávať opravné prostriedky má len osoba zúčastnená na konaní podľa § 41 ods. 2.

15. Podaním vo veci samej je okrem iných žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby. To znamená, že zákon rozlišuje medzi zmenou žaloby a späťvzatím žaloby. Tieto dva inštitúty nemožno zamieňať, tak ako to robí žalobca v podanej kasačnej sťažnosti (body 2, 3 tohto uznesenia). Výplýva to aj zo systematického výkladu Správneho súdneho poriadku, kde sú tieto inštitúty upravené samostatne. Kasačný súd uvádza, že z ustanovenia § 64 ods. 1 SSP vyplýva povinnosť zaslať osobe zúčastnenej na konaní okrem iného zmenu žaloby a nie aj späťvzatie žaloby. Žalobca je dominus litis a má subjektívne právo vziať žalobu späť do vydania rozhodnutia správneho súdu. Späťvzatím žaloby prejavuje žalobca vôľu dosiahnuť zastavenie konania bez meritórneho rozhodnutia, ak sú na to splnené podmienky. Kasačný súd nemá žiadne pochybnosti o platnosti tohto právneho úkonu, keďže tento úkon bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Zastavenie konania môže byť v niektorých prípadoch podmienené splnením ďalšej podmienky, ktorá je od vôle žalobcu nezávislá, napr. ak na strane žalobcu vystupuje viac subjektov v rámci nerozlučného spoločenstva (§ 32 ods. 3 písm. b/ SSP) alebo napr. na späťvzatie žaloby spoločným zástupcom je potrebný písomný súhlas všetkých zastúpených účastníkov konania (§ 52 SSP). Súhlas osoby zúčastnenej na konaní sa na späťvzatie žaloby nevyžaduje, čo aj výslovne vyplýva z § 64 ods. 2 SSP. Ak by aj bolo predmetné späťvzatie žaloby zo dňa 25.04.2018

doručené osobe zúčastnenej na konaní a táto by vyjadrila so späťvzatím žaloby nesúhlas, nič by to nezmenilo na ďalšom postupe správneho súdu, ktorého povinnosťou je dispozičný prejav vôle žalobcu rešpektovať a po späťvzatí žaloby pokračovať v konaní tak, aby bolo toto konanie bez ďalšieho prejednávania veci zastavené.

16. Ani prípadné odvolanie späťvzatia zo strany žalobcu by nemohlo zmeniť ďalší postup súdu smerujúci k zastaveniu konania, keďže sa v slovenskom právnom poriadku neuplatňuje inštitút odvolania úkonu, ktorý je napr. upravený v českom Občianskom soudním řáde (§ 41a ods. 4 zákon č. 99/193 Zb.). Uvedený záver je v súlade s ustálenou judikatúrou, napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/372/2009 zo dňa 20.08.2010, judikát č. R 60/1999 (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/27/1998).

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

18. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 170 písm. c/ SSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

19. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.